

medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
deres stedfortrædere

ag Journalnummer Kontor 26. april 2005
 400.C.2-0 EUK

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets notat samt grundnotat vedrørende Kommissionens forslag til kommissionsbeslutning om ændring af bilaget til Rådets og Parlamentets direktiv 2000/53/EC om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i motordrevne køretøjer.

Forslaget skal til afstemning i den tekniske komité på et møde den 28. april 2005, hvor forslaget behandles efter forskriftsproceduren.

Forslagets tidsmæssige udsættelser af forbuddet mod visse anvendelser vil medføre en svækkelse af beskyttelsesniveauet.

Miljøstyrelsen

Jord & affald

Miljøministeriet

Ledelsessekretariatet, EU-K

25. april 2005

J.nr. D 302-0006

pgr/MST, sca/MIM

NOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til Kommissionsbeslutning om ændring af bilaget til Rådets og Parlamentets direktiv 2000/53/EC om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i motordrevne køretøjer

Doc. ...

Ifølge direktiv 2000/53/EC om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i motordrevne køretøjer skal medlemsstaterne sikre, at materialer og komponenter i køretøjer, der markedsføres efter d. 1. juli 2003, ikke indeholder bly, kviksølv, cadmium eller hexavalent chrom, bortset fra de tilfælde, der er omhandlet i direktivets bilag II, og på de deri anførte betingelser. Det fremgår desuden af direktivet, at Kommissionen skal ændre direktivets bilag II under hensyn til den tekniske og videnskabelige udvikling.

Kommissionen sendte den 14. april 2005 ovennævnte forslag til medlemstaterne. Forslaget skal til afstemning i den tekniske komité på et møde d. 28. april 2005, hvor forslaget behandles efter forskriftsproceduren.

Forslaget har til formål, at tilpasse direktivets bilag II med undtagelserne fra forbuddet mod anvendelse af tungmetallerne i nye motordrevne køretøjer i takt med at den tekniske udvikling gør dette muligt. For de fleste af de foreslåede undtagelser er der tale om tilpasninger, som kun har marginal betydning eller ingen betydning for miljø og sundhed i Danmark. Det gælder alle de af Kommissionen fremsatte ændringsforslag på nær forlængelse af undtagelsen vedrørende anvendelse af Ni-Cd batterier.

Regeringen agter at stemme imod forslaget idet det indebærer en treårig forlængelse af undtagelsen for cadmium i batterier til elektrisk drevne køretøjer.

Miljøstyrelsen

Jord & affald

Miljøministeriet

Ledelsessekretariatet, EU-K

25. april 2005

J.nr. D 302-0006

pgr/MST, sca/MIM

GRUNDNOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til Kommissionsbeslutning om ændring af bilaget til Rådets og Parlamentets direktiv 2000/53/EC om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i motordrevne køretøjer

Doc. ...

1. Status

Direktivets artikel 4.2. litra a indeholder følgende bestemmelse:

”Medlemsstaterne sikrer, at materialer og komponenter i køretøjer, der markedsføres efter d. 1. juli 2003, ikke indeholder bly, kviksølv, cadmium eller hexavalent chrom, bortset fra de tilfælde, der er omhandlet i direktivets bilag II, og på de deri anførte betingelser”.

Ifølge direktivet skal Kommissionen ændre direktivets bilag II under hensyn til den tekniske og videnskabelige udvikling. Til løsning af denne opgave bistår Kommissionen af den tekniske tilpasningskomité, Den tekniske tilpasningskomité er nedsat i henhold til artikel 18 i Rådets direktiv 75/442/EF, og følger forskriftsproceduren beskrevet i artikel 5 i afgørelse 1999/468/EF. Vedtagelse forudsætter kvalificeret flertal i komitéen.

Som led i proceduren i artikel 4, stk. 2, litra b), evaluerer Kommissionen de nuværende 21 anvendelser som er undtaget fra forbuddet, med henblik på at ændre direktivets bilag II.

Kommissionen sendte den 14. april 2005 ovennævnte forslag til medlemstaterne. Forslaget har hjemmel i artikel 4 (2)(a) i Rådets og Parlamentets direktiv 2000/53/EC af 18. september 2000 om udrangerede køretøjer. ELV- direktivet har hjemmel i traktatens artikel 175.

Kommissionen har meddelt, at forslaget skal til afstemning i den tekniske komité på mødet d. 28. april 2005.

2. Formål og indhold

Forslaget har til formål, at tilpasse direktivets bilag II med undtagelserne fra forbuddet mod anvendelse af tungmetallerne i nye motordrevne køretøjer, i takt med at den tekniske udvikling gør dette muligt.

Kommissionens forslag omfatter følgende ændringer af bilag II over undtagelser fra forbuddet.

1. Bly i aluminium til spåntagende bearbejdning med et blyindhold på op til 2 vægtprocent med ophørsdato 1.7. 2005 ændres til: ”Aluminium til spåntagende bearbejdning med et blyindhold på op til 1,5 vægtprocent”, med ophørsdato 1.7. 2008.
2. Bly i aluminium til spåntagende bearbejdning med et blyindhold på op til 1 vægtprocent med ophørsdato d. 1.7. 2008, ændres til: ”Aluminium til spåntagende bearbejdning med et blyindhold på op til 0,4 vægtprocent”, uden ophørsdato.
3. Bly/bronze i lejbøsninger og lejepander uden ophørsdato. Der tilføjes ophørsdato 1.7. 2008.
4. Blyholdige afbalanceringsklodser til køretøjer, der er typegodkendt inden 1.7.2003, og afbalanceringsklodser til vedligeholdelse af sådanne køretøjer med ophørsdato 1.7.2005. Ophørsdatoen ændres til 1.7. 2006.
5. Bly i vulkaniseringsmidler og stabilisatorer til elastomerer, der benyttes til væsker og i drivaggregatet med ophørsdato 1.7. 2005. Ophørsdatoen ændres til 1.7. 2006.
6. Bly i kobber, der indgår i friktionsmaterialer i bremsebelægninger med et blyindhold på maksimalt 0,4 vægtprocent med ophørsdato 1.1. 2007. Ophørsdato ændres til 1.7. 2007.
7. Bly i ventil sæder til motortyper, der er udviklet inden 1.7.2003, med ophørsdato 1.7. 2006. Ophørsdato ændres til 1.7.2007.
8. Bly i pyrotekniske detonatorer med ophørsdato 1.7.2007 ændres ”pyrotekniske detonatorer i køretøjer typegodkendt før 1.7.2006 og udskiftning af dele i disse køretøjer”.
9. Cadmium i batterier til elektriske køretøjer med ophørsdato 31.12.2005. Ophørsdato ændres til 31.12. 2008.

Kommissionen foreslår derudover at nedenstående tre undtagelser tilføjes i bilaget.

1. Hexavalent krom som korrosionsbeskyttende belægninger af bolte og møtrikker til chassissamlinger.
2. Bly i klæbemidler i elastomerer til drivaggregater med maks. 0,5 % blyindhold.
3. Cadmium i optiske komponenter anvendt i navigationsudstyr.

3. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

4. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslaget lovgivningsmæssige konsekvenser:

Direktivets bestemmelser om forbud mod anvendelse af tungmetaller er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 570 af 23. juni 2003.

Bekendtgørelsen forbyder med virkning fra 1. juli 2003 import og salg af person- og varebiler, som indeholder bly, kviksølv, cadmium og hexavalent chrom, med de undtagelser der fremgår af direktivet og Kommissionens tidligere ændringer heraf.

Forslaget vil kunne gennemføres ved ændring af denne bekendtgørelse.

Forslagets økonomiske konsekvenser:

Forslaget har ingen væsentlige økonomiske konsekvenser for stat, amter eller kommuner.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at forslaget ikke vil have væsentlige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet eller borgerne.

Beskyttelsesniveau:

Forslagets tidsmæssige udsættelser af forbuddet mod visse anvendelser vil medføre en svækkelse af beskyttelsesniveauet.

5. Høring

Rammenotatet har været i høring i EU-specialudvalget vedr. miljøspørgsmål i april 2005. Der er modtaget følgende høringsvar:

Bilbranchen i Dansk Industri har ingen bemærkninger til rammenotatet.

Danmarks Naturfredningsforening støtter den foreslåede danske holdning samt indstillingen om at stemme imod Kommissionens forslag.

Fagligt Fælles Forbund støtter den foreslåede danske indstilling.

6. Dansk holdning

Det er generelt dansk holdning, at anvendelsen af tungmetallerne skal udfases i takt med at substitutionsmulighederne tilvejebringes.

Forbud mod bly

Dansk holdning har igennem flere år været, at brug af bly skal begrænses i videst muligt omfang og forbydes til anvendelser, hvor der findes alternativer. Denne holdning er videreført i Regeringens affaldsstrategi for 2005-08. Der er dog ikke i den nuværende "blybekendtgørelse" forbud mod anvendelse af metallisk bly som legeringsmetal.

Forbud mod hexavalent chrom

Det er som ovenfor anført at anvendelsen af tungmetaller generelt skal udfases. Der er dog ikke i Danmark gennemført generelle regler om forbud mod anvendelse af hexavalant chrom.

Forbud mod cadmium

Dansk holdning har igennem flere år været, at brug af cadmium skal begrænses i videst muligt omfang og forbydes til anvendelser, hvor der findes alternativer. Denne holdning er videreført i Regeringens affaldsstrategi for 2005-08.

Cadmium er et giftigt tungmetal. Af sundhedsmæssige effekter kan nævnes, at det ophobes i kroppen og kan give nyreskader samt knogleskørhed. Der er desuden foreslået en ny klassificering af cadmium, hvorefter den vil blive klassificeret som kræftfremkaldende (kategori 2), samt muligt reproduktionsskadende og mutagent. Set i forhold til miljøet er cadmium miljøfarligt og meget giftigt i vandmiljøet. Cadmium optages desuden i planter og afgrøder.

Der er i ELV-direktivet hjemmel til at undtage materialer eller komponenter, såfremt der ikke er tekniske alternativer eller substitutionsmuligheder, eller hvis den negative miljø-,

sundheds- og/eller forbrugerbeskyttelsesmæssige belastning, som følge af substitutionen er større end de mulige miljø, sundheds- og/eller forbrugerbeskyttelsesmæssige fordele herved.

Vurdering af konsekvenser

For de fleste af de foreslåede undtagelser er der tale om tilpasninger, som kun har marginal betydning eller ingen betydning for miljø og sundhed i Danmark. Det gælder alle de af Kommissionen fremsatte ændringsforslag på nær forlængelse af undtagelse nr. 9 om anvendelse af Ni-Cd batterier.

For så vidt angår Ni-Cd batterier så er blyakkumulatorer og nikkel-metalhydridbatterier (NiMH) allerede i brug som alternativer til NiCd-batterier i køretøjer, der helt eller delvis drives elektrisk. NiMH-batterier skal som følge af deres sammensætning ikke klassificeres som farligt affald i henhold til EU-lovgivningen, og derfor er brug af sådanne batterier i overensstemmelse med miljøpolitikens grundlæggende principper om forebyggende indsats og indgreb over for miljøskader ved kilden (artikel 174, stk. 2, i EF-traktaten). At batterierne ikke indeholder farlige stoffer betyder tillige færre problemer ved indsamling og genvinding.

Kommissionen skulle i henhold til den tidligere beslutning om at forbyde anvendelsen af Ni-Cd batterier med virkning fra den 31.12.2005 analysere, hvorledes cadmium i batterier til elektriske køretøjer gradvis kan erstattes, på baggrund af behovet for fortsat at have elektriske køretøjer tilgængelige. Denne analyse skulle være afsluttet inden den 31. december 2004. Kommissionen har ikke fremlagt analyseresultater, der berettiger til, at forlænge udfasningsperioden for NiCd-batterier til elektriske køretøjer.

På dette grundlag kan Danmark acceptere de foreslåede tilpasninger der vedrører anvendelse af bly og hexavalent chrom, især under hensyn til at disse anvendelser har en beskedne betydning for miljø og sundhed.

Med hensyn til cadmium i batterier til elektriske køretøjer har Danmark allerede ved forhandlingerne i 2002 om den nuværende liste arbejdet for, at gennemførelsestidspunktet for forbuddet mod anvendelse af nikkel-cadmium batterier i nye elektriske biler fastsættes til endegyldigt at træde i kraft d. 31. december 2005.

Forslaget om forbud mod anvendelsen af tungmetaller i biler indgik i beslutningsgrundlaget for vedtagelsen af direktivet, hvor det indstilledes at "Danmark lægger vægt på, at der i direktivet fastsættes bestemmelser om afvikling af brugen af bly, kviksølv, cadmium og hexavalent chrom, der bringes på markedet.

Da der allerede i 2002 forelå dokumentation for, at der var udviklet og ibrugtaget miljøvenlige batterier til anvendelse i elektriske køretøjer er forslaget om at forlænge for undtagelsen for cadmium i batterier til elektrisk drevne køretøjer indtil den 31.12.2008, ikke acceptabelt fra et dansk synspunkt. Danmark vil derfor modsætte sig Kommissionens forslag og arbejde for at etablere et blokerende mindretal mod forslaget i komitéen. Et blokerende mindretal vil bevirke at sagen må drøftes politisk i Rådet, hvor Danmark så igen kan søge tilslutning til en afvisning af Kommissionens forslag.

7. Generelle forventninger til de andre medlemslandes holdninger

Det vurderes, at flere medlemslande vil stemme imod forslaget som følge af den treårige forlængelse af undtagelsen for Ni-Cd batterier.

Bilag med oversigt over ændringsforslaget

Materialer og komponenter	Nuværende undtagelses omfang og udløbsdato	Ændringsforslag
Bly som legeringsbestanddel		
1. Stål til spåntagende bearbejdning og galvaniseret stål med et blyindhold på op til 0,35 vægtprocent		Uændret
2. a) Aluminium til spåntagende bearbejdning med et blyindhold på op til 2 vægtprocent	1.7.2005	maksimalt indhold reduceres til 1,5 % med udløbsdato 1. 7. 2008
2. b) Aluminium til spåntagende bearbejdning med et blyindhold på op til 1 vægtprocent	1.7.2008	maksimalt indhold reduceres til 0,4 % uden udløbsdato
3. Kobberlegeringer med et blyindhold på op til 4 vægtprocent		Uændret
4. Bly/bronze i legebøsninger og lejepander		Udløbsdato 1. 7. 2008
Bly og blyforbindelser i komponenter		
5. Batterier		Uændret
6. Svingningsdæmpere		Uændret
7. Afbalanceringsklodser	Køretøjer, der er typegodkendt inden 1.7.2003, og afbalanceringsklodser til vedligeholdelse af sådanne køretøjer: 1.7.2005.	Udløbsdato ændres fra d. 1.7. 2005 til 1.7. 2006
8. Vulkaniseringsmidler og stabilisatorer til elastomerer, der benyttes til væsker og i drivaggregatet	1.7.2005	Udløbsdato ændres fra d. 1.7. 2005 til 1.7. 2006
8. a Bly i klæbemidler til elastomerer i drivaggregater		
9. Stabilisator i beskyttelsesmaling	1.7.2005	uændret
10. Kulbørster i elmotorer	Køretøjer, der er typegodkendt inden 1.7.2003, og kulbørster til elmotorer til vedligeholdelse af sådanne køretøjer: 1.1.2005	uændret
11. Loddemetal i elektroniske kredsløbskort og andre bestanddele		Uændret
12. a.Kobber i bremsebelægninger med et blyindhold på over 0,5 vægtprocent	Køretøjer, der er typegodkendt inden 1.7.2003, og vedligeholdelse af sådanne køretøjer: 1.7.2004	Ophæves
12. b. Kobber i friktionsmaterialer i bremsebelægninger med et blyindhold på maksimalt 0,4 vægtprocent.	1.1.2007	Udløbsdato ændres fra d. 1.1. 2007 til 1.7. 2007
13. Ventil sæder	Motortyper, der er udviklet inden 1.7.2003: 1.7.2006	Udløbsdato ændres fra d. 1.7. 2006 til

		1.7. 2007
14. Elektriske komponenter, der indeholder bly bundet i en glas- eller keramikmatrix, dog ikke glas i lamper og glasur på tændrør		
15. Glas i lamper og glasur på tændrør	1.1.2005	uændret
16. Pyrotekniske detonatorer	1.7.2007	køretøjer typegodkendt før 1.7.2006 og udskiftning af dele i disse køretøjer
Hexavalent chrom		
17. a Korrosionshindrende belægninger	1.7.2007	Uændret
17. b Korrosionshindrende belægninger til bolte og møtrikker i chassissamling		Udløbsdato: 1.7. 2008
18. Absorptionskøleskabe i campingbiler		Uændret
Kviksølv		
19. Udladningslamper og instrumentbrætdisplays		Uændret
Cadmium		
20. Tykfilmpasta	1.7.2006	Uændret
21. Batterier til elektriske køretøjer	31.12.2005 Efter 31.12.2005 er det kun tilladt at markedsføre NiCd batterier som reservedele til køretøjer, der er markedsført inden denne dato.	Udløbsdato ændres til 31. 12. 2008.